

**Formanden:** Lovforslaget vil nu blive tilstillet Landstingets Formand.

Der er ikke mere paa Dagsordenen.

Næste Møde holdes i Morgen den 21. ds. Kl. 1, med følgende Dagsorden:

1) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Udlaan af Stats-Laanefonden til Udstykning af større Landejendomme.

2) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Ændringer i Bestemmelserne om Udredelse af Statslaan til Jordlodder for Landarbejdere.

3) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om en Haandværks- og Industritælling i Aaret 1906.

Mødet hævet Kl. 2<sup>45</sup>.

## 35te Møde.

Tirsdag den 21. November, Kl. 1.

**Formanden:** Ved Folketingsmanden for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (N. Jensen) er modtaget et Andragende fra et paa et offentligt Møde paa Samsø nedsat Trafikudvalg om, at Øens nuværende Dampskibsforbindelse med Sjælland og Jylland maa blive opretholdt.

Andragendet, hvoraf trykte Eksemplarer ville blive omdelte, vil blive tilstillet Finansudvalget.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

*Første Behandling af Forslag til Lov om Udlaan af Stats-Laanefonden til Udstykning af større Landejendomme.*

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1783—92).

Lovforslaget sattes under Forhandling.

□

**Niels Pedersen:** Det foreliggende Lovforslag udfylder, synes mig, i flere Henseender den nuværende Husmandslov paa en heldig Maade. Da den Lov blev vedtaget, blev der anket over, at de Husmandsbrug, som da bleve oprettede, vare saa smaa, at det havde været ønskeligt at komme til Oprettelse af større Brug, og jeg erkender, at denne Anke var fuldt berettiget. Men Sagen var den, at der rundt om i Landet var saa mange uformuende Landarbejdere, som ikke vare i Stand til at skaffe de Midler, som fordredes for at komme i Besiddelse af større Brug. Der er alle Tegn til, at de 3 Millioner i Henhold til denne Lov kunne benyttes fremtidigt, og det vil altid være ønskeligt at kunne anvende dette Beløb overfor de mest uformuende Landarbejdere.

Ved det her foreliggende Lovforslag aabnes der imidlertid Adgang for dem, som økonomisk magte en noget større Ejendom. Der kan indvendes, at 200,000 Kr. er for lidt til disse særlige Udlaan. Jeg lægger dog ikke synderlig Vægt paa dette. Hovedsagen er, at der bliver begyndt, at det viser sig, at den Vej, man her er slaaet ind paa, er fremkommelig; saa vil det sikkert gaa saaledes, som den højtærede Finansminister udtalte ved Lovforslagets Forelæggelse, at hvis Pengene ikke slaa til, vil der nok vise sig at være Raad for at faa flere Penge til den Tid. Det er jo heller ikke saa lidt, disse Penge kunne udrette. Her er kun Tale om ganske smaa Andenprioritetslaan, først i den samlede Ejendom, derefter i de udstykkede Parceller, og der vil kunne udrettes meget, som i Virkeligheden slet ikke vedrører disse Udlaan. For det er jo kun de Husmandsbrug, der oprettes med en Laaneværdi af mellem 5,000 Kr. og 12,000 Kr., der efter det foreliggende Lovforslag kunne faa Laan. Alle de, der ere mindre end 5,000 Kr., ville kunne faa Laan i Henhold til Husmandsloven, og de, der ere over 12,000 Kr., ville ikke kunne opnaa at faa disse Laan.

Endelig er jeg overbevist om, at det ogsaa ved Udstykningen af navnlig større Ejendomme vil vise sig hensigtsmæssigt og fordelagtigt at udlægge en Hovedparcel og sælge den sammen med Bygningerne, for saa vidt da disse ere nogenlunde brugelige. Den Frihed, som er givet i Lovforslaget til at udstykke, saadan som de stedlige Forhold gøre det ønskeligt, og saadan som Efterspørgslen kræver det, synes jeg er i høj Grad heldig, og jeg er derfor glad over de Bestemmelser, som i